

2025-2026
BİLHİKEM

İHTİSAS

**Muhammed Hamidullah
Okumaları**

Doç. Dr. M. Selim AYDAY

Muhammed Hamidullah Okumaları

Doç. Dr. M. Selim AYDAY

Özgeçmiş

1999 yılında Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nden mezun oldu. 1999-2011 yılları arasında öğretmen olarak görev yaptı. 2006 yılında İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tefsir Anabilim Dalında "Muhammed Hamidullah'ın Kur'an'a Yaklaşımı ve Kur'an Eksenli Çalışmaları" isimli teziyle yüksek lisansını tamamladı. 2016 yılında aynı Enstitüye bağlı olarak "İşârî Tefsir Açısından Hüsameddin Ali el-Bitlisi'nin Câmiu't-Tenzîl ve't-Te'vîl isimli Eseri" başlıklı teziyle Doktorasını tamamladı. 2011 yılında Van YYÜ İlahiyat Fakültesi'nde öğretim görevlisi olarak çalışmaya başladı. 2024 yılında Doçent unvanını aldı. Halen Van YYÜ İlahiyat Fakültesi'nde Tefsir Anabilim dalında görev yapmaktadır. İlgili alanları arasında Tefsir tarihi, Tasavvufî tefsir, Osmanlı Dönemi tefsir ve Yazma Eserler yer almaktadır.

Ders Hakkında

Bu ihtisas programında, ömrünü İslâmî ilimlere adayan Muhammed Hamidullah'ın İslâmî İlimler sahasındaki çalışmaları ve bu sahaya yaptığı katkıları ele alınacaktır.

10.yıl

İHTİSAS

2025-2026
BİLHİKEM

Son Başvuru

3 KASIM

İslâm ilimlerinin pek çok alanında eser veren Hamidullah, çağdaş dönemde Kur'an'a ve Hz. Peygamber'e oryantalistlerce yöneltilen eleştirilere cevaplar üretmeye çalışmıştır. Bunu yaparken hem geleneğe yaslanmış hem de modern dönemde gelişen metodolojilerden yararlanmıştır. Bu maksatla meselelere bütüncül bir bakış açısıyla yaklaşmış, ilimler arasında herhangi bir ayırım yapmadan İslâmî ilimlerin yanı sıra siyaset, iktisât, tarih, coğrafya, hukuk, uluslararası ilişkiler vb. alanlarda da söz söylemiş ve bu alanlarda eserler telif etmiştir. Ana dili Urduca'nın yanında Türkçe, Arapça, Farsça, Almanca, İngilizce, Fransızca gibi dilleri öğrenmiş ve bu dillerin her birinden kaynak eser niteliğinde eserler meydana getirmiştir. Kur'an-ı Kerim'in farklı dünya dillerine çevirisi için özel gayretleri olan Hamidullah, bizzat kendisi de çeşitli zaman dilimlerinde Kur'an'ın Almanca, İngilizce ve Fransızca'ya tercümesini yapmıştır. Yaklaşık 10 hafta sürecek olan program boyunca, pek çok eseri Türkçe'ye de tercüme edilen Muhammed Hamidullah'ın kitapları okunacak ve tahlil edilecektir.

İhtisas dersleri interaktif bir şekilde işleneceği için eserlerin okunarak gelinmesi, sürekli ve aktif bir katılım sağlanması esastır. Dönemin sonunda tüm öğrencilerin işlenen konular çerçevesinde kendilerinin belirleyecekleri bir konuda araştırma makalesi sunmaları istenecektir.

1. Hafta	Konu: Muhammed Hamidullah Kimdir? Ve İslami ilimler için neyi ifade eder? Okuma: Hayatı, Kişiliği ve Düşünceleri ile Muhammed Hamidullah Sempozyumu
2. Hafta	Konu: İslam Tarihi açısından Hamidullah Okuma: İslam Tarihine Giriş- İlk İslam Devleti -İslam Müesseselerine Giriş
3. Hafta	Konu: Siyer açısından Hamidullah Okuma: Allah'ın Elçisi Hz. Muhammed Hz. Peygamberin Savaşları Hz. Peygamber'in Altı Diplomatik Mektubu Not: İslam Peygamberi Adlı kitap ayrı haftalarda ele alınacak
4. Hafta	Konu: İslam Hukuku Açısından Hamidullah Okuma: İslam Anayasa Hukuku - İslam'ın Hukuk İlmine Yardımları - İmam-ı Azam ve Eseri
5. Hafta	Konu: Kur'an ve Tefsir Açısından Hamidullah Okuma: Kur'an-ı Kerim Tarihi - Aziz Kur'an Meali
6. Hafta	Konu: Bir Bütün Olarak İslami İlimler ve Hamidullah Okuma: İslam'a Giriş - İslam'ın Doğuşu
7. Hafta	Konu: Hadis Tarihi Açısından Hamidullah Okuma: Muhtasar Hadis Tarihi - Buhârî'nin Fransızca Çevirisi Üzerine
8. Hafta	Konu: İslam'da Siyaset Anlayışı Açısından Hamidullah Okuma: İslam'da Devlet İdaresi
9. Hafta	Konu: İslam Peygamberi ve Hamidullah Okuma: İslam Peygamberi
10. Hafta	Konu: İslam Peygamberi ve Hamidullah Okuma: İslam Peygamberi

Ara Dönemde Okunacak Eserler

Sorular-Sorunlar ve Cevaplar, Beyan Yay.

İleri Okumalar

Macit, Abdulkadir. “Çağdaş İslam Tarihçiliği ve Muhammed Hamidullah”. *Dünyada Tarihçilik: Dönemler/Okullar/Yaklaşımlar ve Tarihçiler.* ed. Ahmet Şimşek. Ankara: Pegem Akademi, 2017.

Macit, Abdulkadir. *Muhammed Hamidullah: Modern Bir Müslüman Âlimin İlmî Portresi.* İstanbul: Ketebe Yayınları, 2019.

Sırma, İhsan Süreyya. *Muhammed Hamidullah Hocam'dan Mektuplar.* İstanbul: Beyan Yayınları, 2006.

Muhammed Hamidullah Okumaları
Doç. Dr. M. Selim AYDAY

